

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

1. Cel instrukcji

Celem instrukcji jest określenie sposobu postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych w laboratoriach SBŁ PORT.

2. Zakres instrukcji

Instrukcja obejmuje swoim zakresem czynności związane z:

- w przypadku rozlania się łatwopalnych substancji / rozpuszczalników,
- w przypadku rozlania się substancji żrących,
- w przypadku rozprzestrzenienia się materiału biologicznego.
- w przypadku pożaru w laboratorium,
- w przypadku wybuchu w laboratorium,
- w przypadku wystąpienia zdarzenia urazowego,
- w przypadku oblania się pracownika substancjami niebezpiecznymi,
- w przypadku awarii elektryczności lub wentylacji,
- w przypadku uruchomienia detekcji gazów (niebezpiecznych lub stężenia tlenu),

3. Zatwierdzenie dokumentu

	Stanowisko	Data	Imię, nazwisko i podpis
Opracował	Starszy specjalista ds. bezpieczeństwa biologicznego, radiologicznego BSL-2/3 i BHP	18.06.2019	Agnieszka Trzebiatowska <i>Agnieszka Trzebiatowska</i>
Zaakceptował	Kierownik Działu BHP	13.06.2019	Magdalena Korszeń <i>Magdalena Korszeń</i>
Zaakceptował	Z-ca dyrektora pionu B+R	18.06.2019	Anna Chmura <i>Anna Chmura</i>
Zatwierdził	Dyrektor B+R	18.06.2019	Piotr Lassota <i>P. Lassota</i>

4. Dokumenty powiązane

Numer	Nazwa
BHP-BB-01	Procedura postępowania z materiałem biologicznym pochodzenia ludzkiego
BHP-BB-02	Instrukcja pracy w komorach laminarnych klasy II
BHP-BB-04	Instrukcja postępowania w przypadku rozlania materiału zakaźnego
	Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego

5. Tabela zmian

Wersja dokumentu	Zmiana dotyczy	Data	Zastępuje wersję
1	Wydanie dokumentu	10.2013	nd
2	Rozszerzenie zakresu stosowania procedury na wszystkie laboratoria WCB EIT+, uzupełnienie opisu postępowania w przypadku rozprzestrzeniania się materiału biologicznego.	01.2016	1

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

3	Aktualizacja danych Instytutu, aktualizacja numeracji i nazw dokumentów powiązanych. Uzupełnienie instrukcji o sytuacje awaryjne nieopisane w poprzednich wersjach dokumentu. Uzupełnienie załącznika 1.		2
---	--	--	---

6. Definicje / skróty

awaria	niespodziewane (nieplanowane), nagłe zdarzenie (wydarzenie), które powoduje lub może (jest w stanie) spowodować obrażenia u ludzi albo uszkodzenia budynków, materiałów lub zniszczenie środowiska.
ROP	Ręczny Ostrzegacz Pożarowy
SBŁ - PORT	Sieć Badawcza Łukasiewicz - PORT Polski Ośrodek Rozwoju Technologii
Spill kit	Zestaw do usuwania skutków sytuacji awaryjnych: rozlania, wycieku, rozsypania, uwolnienia. Zestaw powinien zawierać wyposażenie niezbędne do usunięcia typowych sytuacji awaryjnych w obszarze.
SKD	System Kontroli Dostępu

7. Opis postępowania:

7.1. Wszystkie osoby pracujące w laboratoriach powinny zostać zapoznane z instrukcją podczas szkolenia stanowiskowego.

7.2. Zestaw „spill kit” powinien znajdować się w opisanym miejscu w laboratorium (pracowni, obszarze) i być łatwo dostępny.

7.3. W przypadku rozlania się łatwopalnych substancji / rozpuszczalników:

- otworzyć drzwi pomieszczenia w celu zapewnienia dodatkowej wentylacji,
- wyłączyć wszystkie urządzenia elektryczne, grzewcze i z otwartym płomieniem znajdujące się w pobliżu miejsca powstania rozlewiska,
- ewakuować pracowników z pomieszczenia,
- założyć rękawiczki ochronne, gogle oraz maskę z filtropochłaniaczem wielogazowym,
- miejsce rozlania pokryć matą sorpcyjną lub sypkim sorbentem,
- po nasączeniu matę umieścić w worku na odpady. W razie potrzeby użyć kolejnej maty,
- zmyć miejsce rozlania dużą ilością wody,
- zdjąć i wyrzucić do odpadów zużyte środki ochrony indywidualnej.

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

7.4. W przypadku rozlania się substancji żrących:

- otworzyć drzwi pomieszczenia w celu zapewnienia dodatkowej wentylacji,
- ewakuować pracowników z pomieszczenia,
- założyć rękawiczki ochronne kwasoodporne i ubranie (jeżeli dostępne), gogle oraz maskę z filtropochłaniaczem wielogazowym – (ABEK),
- miejsce rozlania pokryć matą sorpcyjną, lub sypkim sorbentem,
- po nasączeniu matę umieścić w worku na odpady. W razie potrzeby użyć kolejnej maty,
- zmyć miejsce rozlania dużą ilością wody,
- zdjąć i wyrzucić do odpadów zużyte środki ochrony indywidualnej.

7.5. W przypadku niekontrolowanego rozprzestrzeniania się materiału biologicznego:

- w przypadku rozprzestrzeniania się materiału biologicznego w pomieszczeniu lub w wirówce postępować zgodnie z zapisami **Instrukcji postępowania w przypadku rozlania materiału zakaźnego (BHP-BB-04)**,
- w przypadku rozprzestrzeniania się materiału biologicznego w komorze laminarnej postępować zgodnie z zapisami punktu 8.6.2. **Instrukcji pracy w komorach laminarnych klasy II (BHP-BB-02)**,
- w przypadku polania odzieży lub obuwia ochronnego należy je umieścić w worku na odpady medyczne i poddać procesowi autoklawowania,
- w przypadku ekspozycji pracownika na materiał biologiczny (zakłucie, skażenie skóry lub błon śluzowych) postępować zgodnie z zapisami punktu 8.8. **Procedury postępowania z materiałem biologicznym pochodzenia ludzkiego (BHP-BB-01)**.

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

7.6. W przypadku pożaru w laboratorium:

7.6.1. Pożar w laboratorium, w którym wykonujemy pracę:

- Niezwłocznie przystąpić do ewakuacji ludzi ze strefy zagrożenia. W miarę występujących możliwości należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej przy użyciu sprzętu gaśniczego, zgodnie z instrukcją umieszczona na nim.

UWAGA: w laboratorium powinna być dostępna gaśnica i koc gaśniczy.

- Zabezpieczamy odczynniki (upewniamy się, że szafy ogniotrwałe są zamknięte), hodowle komórkowe, wyłączamy sprzęty i wychodzimy wyjściem ewakuacyjnym do punktu zbiórki.
- W przypadku pełnienia przez pracownika funkcji koordynatora ewakuacji, upewniamy się, że wszystkie osoby opuściły obszar.

UWAGA: należy pamiętać, że podczas ewakuacji, kontrola dostępu w laboratorium/pokoju biurowym nie zwolni się. W przypadku braku karty SKD powinniśmy skorzystać z przycisku ewakuacyjnego. Należy mieć na uwadze, że drzwi do takiego pomieszczenia zostają stale otwarte. Należy zgłosić do Działu Infrastruktury.

7.6.2. Pożar w sąsiednim laboratorium – ewakuacja

- Zabezpieczamy odczynniki i hodowle komórkowe (upewniamy się, że szafy ogniotrwałe są zamknięte). Wyłączamy sprzęty i wychodzimy wyjściem ewakuacyjnym do punktu zbiórki.
- W przypadku pełnienia przez pracownika funkcji koordynatora ewakuacji, upewniamy się, że wszystkie osoby opuściły obszar.

UWAGA: należy pamiętać, że podczas ewakuacji, kontrola dostępu w laboratorium/pokoju biurowym nie zwolni się. W przypadku braku karty SKD powinniśmy skorzystać z przycisku ewakuacyjnego. Należy mieć na uwadze, że drzwi do takiego pomieszczenia zostają stale otwarte. Należy zgłosić do Działu Infrastruktury.

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

7.7. W przypadku wybuchu w laboratorium:

Podczas akcji ratunkowej po wybuchu w laboratorium należy dołożyć starań, by straty ludzkie i materialne były jak najmniejsze. Akcja ratunkowa powinna być prowadzona w zależności od zaistniałej sytuacji. Należy:

- udzielić pomocy osobom poszkodowanym;
- zabezpieczamy odczynniki (też gazy) i hodowle komórkowe. Upewniamy się, że szafy ogniotrwałe są zamknięte. Wyłączamy sprzęt (jeżeli powyższe działanie nie opóźniają ewakuacji);
- Przekazujemy informacje do DI o potrzebie natychmiastowego odcięcia gazów technicznych.
- Gdy system przeciwpożarowy nie zadziałał i nie została ogłoszona ewakuacja, włączamy ROP!
- Wychodzimy wyjściem ewakuacyjnym do punktu zbiórki.
- W przypadku pełnienia przez pracownika funkcji koordynatora ewakuacji, upewniamy się, że wszystkie osoby opuściły obszar.

UWAGA: należy pamiętać, że podczas ewakuacji, kontrola dostępu w laboratorium/pokoju biurowym nie zwolni się. W przypadku braku karty SKD powinniśmy skorzystać z przycisku ewakuacyjnego. Należy mieć na uwadze, że drzwi do takiego pomieszczenia zostają stale otwarte. Należy zgłosić do Działu Infrastruktury.

7.8. W przypadku wystąpienia zdarzenia urazowego,

- udzielić pomocy osobom poszkodowanym wg swojej najlepszej wiedzy.
- Środki opatrunkowe znajdują się w apteczkach ogólnodostępnych (na korytarzach, pomieszczeniach socjalnych) oraz w zestawach przenośnych typu C.
- W przypadku potrzeby wezwania karetki informację należy przekazać do ochrony obiektu w celu odpowiedniego ukierunkowania służby medycznej.
- O zdarzeniu urazowym powinien być powiadomony przełożony oraz służba bhp.

UWAGA: Automatyczne Defibrylatory Zewnętrzne znajdują się w budynku 1bc (przy recepcji) oraz w budynku 3 (przy recepcji). Każde użycie należy zgłosić do Działu BHP ze względu na konieczność wymiany elektrod.

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

7.9. W przypadku skażenia pracowników: zachlapania odzieży, błon śluzowych, jamy ustnej, spojówek oczu czynnikiem innym niż biologiczny:

— należy użyć prysznica bezpieczeństwa i obficie przepłukać odzież lub odsłonięte fragmenty ciała, wielokrotnie wypłukać usta (nie połykać popłuczyn), (oczy za pomocą oczomyjki).

UWAGA: prysznic bezpieczeństwa i oczomyjka muszą być sprawdzane przynajmniej raz w tygodniu, z powyższych czynności muszą powstawać notatki!

— w przypadku polania odzieży lub obuwia ochronnego należy je umieścić w worku i oddać do pralni,

— popłuczyny należy posprzątać, używając środków ochrony indywidualnej i maty sorpcyjnej,

— zdjąć i wyrzucić do odpadów zużyte środki ochrony indywidualnej (zgodnie z instrukcjami odpadowymi: **BHP-WI-13**)

— zaistniałe zdarzenie nastychmiast zgłosić przełożonemu i służbie BHP.

7.10. W przypadku awarii elektryczności lub wentylacji

W przypadku awarii elektryczności lub wentylacji należy zakończyć pracę oraz zabezpieczyć używane materiały oraz powiadomić pracownika Działu Infrastruktury (infrastruktura@port.org.pl) lub telefon awaryjny (dostępny 24/7) 727 545 400.

W przypadku braku elektryczności może wystąpić problem z SKD.

Należy mieć na uwadze, że zawsze można opuścić pomieszczenie (laboratoryjne lub biurowe, gdzie dostęp regulowany jest SKD) za pomocą przycisku ewakuacyjnego znajdującego się przy wyjściu (poprzez zbitcie szyby).

UWAGA: należy mieć na uwadze, że po użyciu przycisku ewakuacyjnego drzwi do pomieszczenia zostają stale otwarte. Należy zgłosić ten fakt do Działu Infrastruktury. W celu zabezpieczenia mienia klucze do wszystkich pomieszczeń dostępne są w recepcji budynku.

	Instrukcja postępowania w sytuacjach awaryjnych	Numer	BHP-WI-20
		Data	2019-06-07
INSTRUKCJA		Wersja	3

7.11. W przypadku uruchomienia detekcji gazów (niebezpiecznych lub stężenia tlenu),

W przypadku uruchomienia detekcji gazów należy:

- zakończyć pracę oraz zabezpieczyć używane materiały.
- Najszybciej jak to możliwe należy ewakuować osoby znajdujące się w pomieszczeniu,
- zabezpieczyć wejście do pomieszczenia przed wejściem osób postronnych (poprzez wywieszenie informacji na drzwiach: zakaz wstępu)
- powiadomić pracownika Działu Infrastruktury (infrastruktura@port.org.pl) lub telefon awaryjny (dostępny 24/7) 727 545 400.

UWAGA: należy mieć na uwadze, że stacjonarna detekcja gazów nie jest połączona z systemem pożarowym (i ewakuacją) w budynkach.

7.12. W przypadkach nieopisanych niniejszą procedurą, zawsze należy dążyć do ograniczenia skażenia obszaru i osób. W przypadku wątpliwości ze sposobem postępowania, należy skontaktować się ze służbą BHP.

8. Odpowiedzialności:

Wszyscy pracownicy laboratorium – odpowiedzialni są za przestrzeganie prawidłowego postępowania na wypadek awarii w laboratoriach SBŁ PORT.

Koordynator laboratorium/osoba prowadząca szkolenie stanowiskowe – odpowiedzialny jest za zapoznanie pracownika z instrukcjami oraz wskazanie miejsca przechowywania elektronicznej wersji dokumentu oraz skompletowania zestawu na sytuacje awaryjne.

9. Załączniki

Załącznik 1 – Oświadczenie o zapoznaniu się z instrukcją.

